

**ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА Л. П. БЕРИИ — И.В. СТАЛИНУ,
В.М. МОЛОТОВУ, К.Е. ВОРОШИЛОВУ С ИНФОРМАЦИЕЙ
ОБ ОБСУЖДЕНИИ ВОЕННЫМ КАБИНЕТОМ
ФИНЛЯНДИИ ПРЕДЛОЖЕНИЙ ПРАВИТЕЛЬСТВА СССР
ПО ТЕРРИТОРИАЛЬНОМУ ВОПРОСУ**

№ 4647/Б

17 октября 1939 г.
Совершенно секретно

**ЦК ВКП(б) — тов. Сталину, СНК СССР — тов. Молотову,
НКО СССР — тов. Ворошилову**

Из Гельсингфорса.

Предложение нашего правительства о поездке финляндской делегации в Москву правительственные круги пытаются объяснить как покушение на самостоятельность Финляндии.

Вслед за отъездом в СССР финляндской делегации началась спешная эвакуация городов (из Гельсингфорса эвакуировано свыше 100 тыс. человек, из Выборга — свыше 50 тыс. человек), проведена всеобщая мобилизация, и армия сейчас насчитывает 300 тыс. человек. Объявлена всеобщая трудовая повинность. Проведена реквизиция автомашин, лошадей, коров и сена. Все больницы подготовлены для приема раненых. В Гельсингфорсе усиленно роются окопы и ведутся другие работы оборонительного характера.

После возвращения делегации в Гельсингфорс военные мероприятия не ослаблены, а, наоборот, еще больше усилились.

Создан военный кабинет, в состав которого вошли: Каяндер [Cajander] (премьер), Ниукканен (военный министр), Таннер (министр финансов), Эркко (министр иностранных дел) и Эстерман [Österman] (главнокомандующий войсками).

16 октября весь день кабинет обсуждал вместе с Паасикиви предложения правительства СССР.

Получены следующие данные:

1. Финны готовы отдать остров Суурсыярви и другие, а также торговаться относительно Аланд, но не пойдут на военный союз с СССР и не согласятся на размещение частей Красной Армии на материке.
2. Англичане ведут большую работу в Финляндии и Швеции за срыв соглашения с СССР. Французский военный атташе в Гельсингфорсе сказал, что едва ли Москва выставит приемлемые для финнов требования. Отказ принять эти требования будет означать войну, а в этой войне на стороне Финляндии выступят Швеция, Англия и Франция, при этом последние получат возможность высадить десант в Швеции и также вступить в войну с СССР.
3. Недавно банкир Нормэн [Norrmén] и бывший начальник охраны Риекки ездили к Гиммлеру просить о помощи. Гиммлер, якобы, заявил: «Деритесь, если хотите, но мы вам помогать не будем».
- Свинхувуд [Svinhufvud] (бывший премьер-министр) и Хацкел [Hackzell] (бывший министр иностранных дел) предложили правительству послать их в Германию для переговоров о помощи, но правительство им в этом отказало.
- Эркко находится в постоянной связи с английским посланником.
4. В беседе Паасикиви сказал, что, очевидно, 17 октября он поедет обратно в Москву.

Ф. 3. Оп. 6. Д. 31. Л. 216-218. Заверенная копия.

Источник : Зимняя война 1939-1940 гг. Исследования, документы, комментарии. К 70-летию советско-финляндской войны / В.С. Христофоров, А.Н. Сахаров, Т. Вихавайнен, Ю.Л. Дьяков и др.; отв. редакторы А. Н. Сахаров, В. С. Христофоров, Т. Вихавайнен. № 19 — М. : ИКЦ «Академкнига», 2009.

L. P. BERIA'S REPORT TO J.V. STALIN, V.M. MOLOTOV, K.E. VOROSHILOV WITH INFORMATION ABOUT DISCUSSION BY THE FINNISH WAR CABINET ON TERRITORIAL PROPOSALS OF THE USSR GOVERNMENT

Nr. 4647/B

17 October 1939.

Top secretly.

CC of the CPSU(b) — Comr. STALIN, the Soviet of People's Commissars of the USSR — Comr. MOLOTOV, People's Commissar of the Defence of the USSR— Comr. VOROSHILOV

From Helsingfors [Helsinki]

Our government's proposal for a Finnish delegation to travel to Moscow the government circles are trying to explain as an attempt on the independence of Finland.

Following the departure of the Finnish delegation to the USSR, an urgent evacuation of cities began (over 100 thousand people were evacuated from Helsingfors, over 50 thousand people were evacuated from Vyborg), a general mobilization was carried out, and the army now totals 300 thousand people. General labor service has been declared. The requisition of vehicles, horses, cows and hay was carried out. All hospitals are prepared to receive the wounded. In Helsingfors, entrenchments are intensively grubbed around and other defensive work is underway.

After the delegation returned to Helsingfors, military measures were not weakened, but, on the contrary, intensified even more.

A war cabinet was created, which included: Cajander (prime minister), Niukkanen (minister of war), Tanner (minister of finance), Erkko (minister of foreign affairs) and Österman (commander-in-chief of the troops).

On October 16, all day long the cabinet discussed the proposals of the USSR government with Paasikivi.

The following information was got:

1. The Finns are ready to give up the island of Suursaari and others, as well as to bargain over Åland, but they will not agree to a military alliance with the USSR and will not agree to the deployment of Red Army units on the mainland.

2. The British are doing a lot of work in Finland and Sweden to upset the agreement with the USSR. The French military attaché in Helsingfors said that Moscow is unlikely to make demands acceptable to the Finns. Refusal to accept these demands will mean war, and in this war Sweden, England and France will take the side of Finland, while the latter will have the opportunity to land troops in Sweden and also enter the war with the USSR.

3. Recently the banker Norrmén and the former head of the secret police Riekki went to Himmler to ask for help. Himmler allegedly declared: "Fight if you want, but we will not help you." Svinhufvud (former prime minister) and Hackzell (former foreign minister) suggested the cabinet to send them to Germany to negotiate aid, but the cabinet refused to do that.

Erkko is in a continuous contact with the British envoy.

4. In the conversation Paasikivi said that apparently on October 17 he will go back to Moscow.

PEOPLE'S COMMISSAR FOR INTERNAL AFFAIRS
OF THE USSR
L. BERIA

Source : Зимняя война 1939-1940 гг. (Winter war of 1939-1940) / editors-in-charge A.N. Sakharov, V.S. Khristoforov, T. Vihavainen. Nr. 19— Moscow : «Akademkniga», 2009.

L.P. BERIJAN RAPORTTI J.V. STALINILLE, V.M. MOLOTOVILLE ja K.E. VOROSHILOVILLE SUOMEN SOTAKABINETIN KESKUSTELUJEN SISÄLLÖSTÄ KOSKIEN SNTL:N HALLITUKSEN ALUELUOVUTUSEHDOTUKSIA

Nr. 4647/B

17. lokakuuta 1939.

Huippusalainen.

NKP(b):n KESKUSKOMITEAN tov. STALINILLE, SNTL:N KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON tov. MOLOTOVILLE, SNTL:N PUOLUSTUSASIAN KANSANKOMISSAARILLE tov. VOROSHILOVILLE

Helsingistä (Helsingfors)

Hallituksemme ehdotusta suomalaisen valtuuskunnan matkustamisesta Moskovaan hallituspiirit yrittävät selittää hyökkäyksenä Suomen itsemääräämisoikeutta vastaan.

Suomen delegaation Neuvostoliittoon matkustamisen jälkeen alkoi kaupunkien kiireellinen evakuointi (yli 100 000 ihmistä evakuoitiin Helsingistä, yli 50 000 evakuoitiin Viipurista), yleinen liikekannallepano pantiin toimeen ja armeijan koko nousee 300 000 henkeen. Yleinen työvelvollisuus on julistettu. Ajoneuvojen, hevosten, lehmien ja heinän pakko-otto on pantu toimeen. Kaikki sairaalat ovat valmiina ottamaan vastaan haavoittuneita. Helsingissä kaiveskellaan kiivaasti suojakaivantoja ja muut puolustustyöt ovat menossa.

Sen jälkeen kun valtuuskunta palasi Helsinkiin, sotatoimenpiteet eivät vähentyneet, vaan päinvastoin kiihtyivät lisää.

Sotakabinetti perustettiin ja siihen kuuluvat: Cajander (pääministeri), Niukkanen (sotaministeri), Tanner (finanssiministeri), Erkko (ulkoministeri) and Österman (joukkojen ylipäällikkö).

Lokakuun 16:ntena kabinetti keskusteli koko päivän neuvostohallituksen ehdotuksista Paasikiven kanssa.

Niistä saatiin seuraavaa tietoa:

1. Suomalaiset ovat valmiina luovuttamaan Suursaaren ja muita, yhtä hyvin kuin käymään kauppaa Ahvenanmaasta, mutta he eivät suostu sotilasliittoon SNTL:n kanssa eivätkä salli Puna-armeijan yksiköiden sijoittuvan mannermaalle.

2. Britit tekevät lujasti töitä Suomessa ja Ruotsissa saadakseen sopimuksen SNTL:n kanssa kaatumaan. Ranskan sotilasasiamies Helsingissä sanoi, että Moskova tuskin saa vaatimukset suomalaisia tyydyttäväksi. Kieltäytyminen näistä vaatimuksista merkitsee sotaa ja tässä sodassa Ruotsi, Englanti ja Ranska ovat Suomen puolella ja heistä viimeksimainitulla on mahdollisuus laskea joukkoja maihin Ruotsissa ja liittyä SNTL:n vastaiseen sotaan.

Hiljattain pankkiiri Norrmén ja salaisen poliisin entinen päällikkö Riecki menivät Himmlerin puheille pyytämään apua. Himmlerin väitettiin sanoneen: "Taistelkaa, jos haluatte, mutta me emme tule teitä auttamaan." Svinhufvud (entinen pääministeri) ja Hackzell (entinen ulkoministeri) ehdottivat, että hallitus lähettäisi heidät Saksaan neuvottelemaan avusta, mutta kabinetti kieltäytyi tekemästä niin.

Erkko on jatkuvassa yhteydessä Britannian lähettilääseen.

4. Keskustelussa Paasikivi sanoi, että hän on ilmeisesti lokakuun 17:ntenä palaamassa Moskovaan.

SNTL:N SISÄASIOIDEN
KANSANKOMISSAARI
L. BERIJA

Ф. 3. Оп. 6. Д. 31. Л. 216-218. Oikeaksi todistettu kopio.

Lähde : Зимняя война 1939-1940 гг. (Talvisota 1939-1940) / vast. toimittajat A.N. Saharov, V.S. Hristoforov, T. Vihavainen. No. 19— Moskova : «Akademkniga», 2009.